

31988L0361

8.7.1988.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 178/5

DIREKTIVA VIJEĆA**od 24. lipnja 1988.****za provedbu članka 67. Ugovora**

(88/361/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

ovoj Direktivi, usvojenih za Kraljevinu Španjolsku i Portugalsku Republiku Aktom o pristupanju iz 1985. u području kretanja kapitala;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 69. i članak 70. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije, koji je podnesen nakon savjetovanja s Monetarnim odborom ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da članak 8a. Ugovora određuje da unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica na kojem se osigurava slobodno kretanje kapitala, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Ugovora;

budući da bi države članice trebale moći poduzeti mjere koje su neophodne za reguliranje likvidnosti banaka; budući da bi se te mjere trebale ograničiti za tu namjenu;

budući da bi države članice trebale, ako je potrebno, imati mogućnost za poduzimanje mjera za ograničavanje kratkoročnog kretanja kapitala, privremeno i u okviru odgovarajućih postupaka Zajednice, koje bi, čak i u slučajevima kad ne postoji značajna divergencija u gospodarskim osnovama, moglo ozbiljno narušiti vođenje njihovih monetarnih i tečajnih politika;

budući da se u interesu transparentnosti preporučuje navesti opseg prijelaznih mjera, u skladu s modalitetima određenim u

budući da Kraljevina Španjolska i Portugalska Republika mogu, na temelju odredbi članaka 61. do 66., odnosno članaka 222. do 232. Akta o pristupanju iz 1985., odgoditi liberalizaciju određenih kretanja kapitala, odstupajući od obveza propisanih Prvom Direktivom Vijeća od 11. svibnja 1960. za provedbu članka 67. Ugovora ⁽³⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 86/566/EEZ ⁽⁴⁾; budući da Direktiva 86/566/EEZ također omogućava primjenu prijelaznih dogovora u korist tih dviju država članica vezano uz njihovu obvezu liberalizacije kretanja kapitala; budući da je primjereno da te dvije države članice imaju mogućnost odgode primjene novih obaveza za liberalizaciju koje proizlaze iz ove Direktive;

budući da se Helenska Republika i Irska suočavaju, iako u različitim razmjerima, s teškoćama u platnoj bilanci i visokom razinom vanjske zaduženosti; budući da bi neposredna i potpuna liberalizacija kretanja kapitala u ove dvije države članice otežala daljnju primjenu mjera koje su poduzele za poboljšanje svojih vanjskih pozicija i za jačanje kapaciteta njihovih financijskih sustava s ciljem prilagodbe zahtjevima integriranog financijskog tržišta u Zajednici; budući da je prikladno, u skladu s člankom 8c. Ugovora, dati tim dvjema državama članicama, u svjetlu njihovih specifičnih okolnosti, dodatno vrijeme kako bi se uskladile s obvezama koje proizlaze iz ove Direktive;

budući da bi potpuna liberalizacija kretanja kapitala u nekim državama članicama, a posebno u graničnim područjima, pogoršala situaciju na tržištu sekundarnih stambenih nekretnina; budući da na postojeće državno zakonodavstvo koje regulira kupnje te vrste ne treba utjecati stupanje na snagu ove Direktive;

⁽¹⁾ SL C 26, 1.2.1988., str. 1.⁽²⁾ Mišljenje od 17. lipnja 1988. (još nije objavljeno u Službenom listu).⁽³⁾ SL 43, 12.7.1960., str. 921/60.⁽⁴⁾ SL L 332, 26.11.1986., str. 22.

budući da bi trebalo iskoristiti vrijeme utvrđeno za stupanje na snagu ove Direktive kako bi se omogućilo Komisiji podnošenje prijedloga koji imaju za cilj otklanjanje ili smanjenje rizika narušavanja, utaje i izbjegavanja plaćanja poreza koji proizlaze iz raznolikosti nacionalnih sustava oporezivanja i kako bi se omogućilo Vijeću zauzimanje stava o tim prijedlozima;

budući da, u skladu s člankom 70. stavkom 1. Ugovora, Zajednica nastoji postići najveći mogući stupanj liberalizacije vezano uz kretanje kapitala između svojih rezidenata i rezidenata trećih zemalja;

budući da kratkoročna kretanja kapitala velikih razmjera u ili iz trećih zemalja mogu ozbiljno narušiti monetarni i financijski položaj država članica ili izazvati ozbiljne poremećaje na deviznim tržištima; budući da takva kretanja mogu štetno djelovati na koheziju Europskog monetarnog sustava, nesmetano poslovanje na unutarnjem tržištu i postupno ostvarenje ekonomske i monetarne unije; budući da je stoga prikladno stvoriti potrebne uvjete za usklađeno djelovanje država članica ako bi to bilo potrebno;

budući da ova Direktiva zamjenjuje Direktivu Vijeća 72/156/EEZ od 21. ožujka 1972. o reguliranju međunarodnih tokova kapitala i neutralizaciji njihovih neželjenih efekata na domaću likvidnost⁽¹⁾; budući da bi Direktivu 72/156/EEZ u skladu s tim trebalo staviti izvan snage,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Ne dovodeći u pitanje sljedeće odredbe, države članice ukidaju ograničenja na kretanja kapitala između osoba rezidenata u državama članicama. Radi olakšanja primjene ove Direktive, kretanja kapitala klasificirana su u skladu s nomenklaturom u Prilogu 1.

2. Transferi koji se odnose na kretanja kapitala vrše se po istim tečajnim uvjetima kao i oni koji se koriste za plaćanja koja se odnose na tekuće transakcije.

Članak 2.

Države članice obavješćuju Vijeće guvernera središnjih banaka, Monetarni odbor i Komisiju o mjerama za reguliranje likvidnosti banaka koje imaju specifično djelovanje na kapitalne transakcije kreditnih institucija s nerezidentima, i to najkasnije do dana njihovog stupanja na snagu.

Takve mjere ograničene su na mjere potrebne za domaću monetarnu regulaciju. Monetarni odbor i Vijeće guvernera središnjih banaka dostavljaju Komisiji svoja mišljenja o tom pitanju.

Članak 3.

1. Kada kratkoročna kretanja kapitala iznimnog opsega u velikoj mjeri opterećuju devizna tržišta i dovode do ozbiljnih smetnji pri provođenju monetarne i tečajne politike države članice, što se posebno očituje u značajnim promjenama domaće likvidnosti, Komisija može, nakon savjetovanja s Monetarnim odborom i Vijećem guvernera središnjih banaka, odobriti državi članici poduzimanje, vezano uz kretanja kapitala navedena u Prilogu II., zaštitnih mjera čije uvjete i pojedinosti određuje Komisija.

2. Dotična država članica može zbog žurnosti sama poduzeti gore navedene zaštitne mjere ako su te mjere potrebne. Komisija i ostale države članice obavješćuju se o takvim mjerama najkasnije do dana stupanja na snagu. Komisija, nakon savjetovanja Monetarnog odbora i Vijeća guvernera središnjih banaka, odlučuje o tome smije li dotična država članica nastaviti s primjenom tih mjera ili treba li ih mijenjati ili ukinuti.

3. Odluke koje donosi Komisija na temelju stavaka 1. i 2., Vijeće može kvalificiranom većinom opozvati ili izmijeniti.

4. Razdoblje primjene zaštitnih mjera poduzetih u skladu s ovim člankom ne prelazi šest mjeseci.

5. Do 31. prosinca 1992. Vijeće ispituje, na temelju izvješća Komisije, nakon mišljenja Monetarnog odbora i Vijeća guvernera središnjih banaka, odgovaraju li odredbe ovog članka, što tiče njihovih načela i pojedinosti, zahtjevima čijem su zadovoljenju bile namijenjene.

Članak 4.

Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje pravo država članica na poduzimanje svih neophodnih mjera za sprečavanje kršenja njihovih zakona i propisa, između ostalog u području oporezivanja i bonitetnog nadzora financijskih institucija, ili utvrđivanja postupaka za prijavljivanje kretanja kapitala radi administrativnih ili statističkih informacija.

Primjena navedenih mjera i postupaka ne smije dovesti do onemogućavanja kretanja kapitala koje se provodi u skladu s pravom Zajednice.

Članak 5.

Za Kraljevinu Španjolsku i Portugalsku Republiku opseg odredbi Akta o pristupanju iz 1985. u području kretanja kapitala

⁽¹⁾ SL L 91, 18.4.1972., str. 13.

naveden je u Prilogu III. u skladu s nomenklaturom kretanja kapitala iz Priloga I.

Članak 6.

1. Države članice poduzimaju mjere potrebne za usklađenost s ovom Direktivom najkasnije do 1. srpnja 1990. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Također objavljuju, najkasnije do dana njihovog stupanja na snagu, bilo koje nove mjere ili izmjene odredbi koje reguliraju kretanja kapitala navedene u Prilogu I.

2. Kraljevina Španjolska i Portugalska Republika, ne dovodeći u pitanje članke 61. do 66. i članke 222. do 232. Akta o Pristupanju iz 1985. za te dvije države članice, i Helenska Republika i Irska mogu privremeno nastaviti s primjenom ograničenja na kretanja kapitala navedenih u Prilogu IV., pridržavajući se uvjeta i rokova utvrđenih u tom Prilogu.

Ako prije isteka roka za liberalizaciju kretanja kapitala iz popisa III. i IV. Priloga IV., Portugalska Republika ili Helenska Republika smatra da nije u mogućnosti nastaviti s liberalizacijom, posebno zbog poteškoća u njenoj platnoj bilanci ili zbog nedovoljne prilagođenosti nacionalnog financijskog sustava, Komisija, na zahtjev jedne od dotičnih država članica, u suradnji s Monetarnim odborom, preispituje gospodarsko i financijsko stanje dotične države članice. Na temelju rezultata tog preispitivanja, Komisija predlaže Vijeću produljenje roka za liberalizaciju cijelog ili dijela odnosnog kretanja kapitala. To produljenje ne može biti dulje od tri godine. Vijeće postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 69. Ugovora.

3. Kraljevina Belgija i Veliko Vojvodstvo Luksemburg mogu privremeno nastaviti upravljati dvojnim deviznim tržištem na temelju uvjeta i rokova utvrđenih u Prilogu V.

4. Sadašnje nacionalno zakonodavstvo, koje regulira kupnje sekundarnih stambenih nekretnina, može se primjenjivati sve dok Vijeće ne usvoji daljnje odredbe u ovom području u skladu s člankom 69. Ugovora. Ova odredba ne utječe na primjenu ostalih odredbi prava Zajednice.

5. Komisija do 31. prosinca 1988. podnosi Vijeću prijedloge čiji je cilj uklanjanje ili smanjenje rizika narušavanja, utaje i izbjegavanja poreza koji proizlaze iz raznolikosti nacionalnih sustava za oporezivanje štednih uloga i za kontrolu primjene tih sustava.

Vijeće daje mišljenje o navedenim prijedlozima Komisije do 30. lipnja 1989. Sve porezne odredbe Zajednice usvajaju se jednoglasno, u skladu s Ugovorom.

Članak 7.

1. U postupanju s transferima koji se odnose na kretanja kapitala u ili iz trećih zemalja, države članice nastoje postići jednak stupanj liberalizacije poput onog koji se primjenjuje na poslovanje s rezidentima ostalih država članica, uz poštovanje ostalih odredbi ove Direktive.

Odredbe prethodnog podstavka ne dovode u pitanje primjenu domaćih propisa ili primjenu prava Zajednice na treće zemlje, posebno uzajamnih uvjeta koji se odnose na poslovanje koje uključuje poslovni nastan, pružanje financijskih usluga i uvrštavanje vrijednosnih papira na tržišta kapitala.

2. Kada kratkoročna kretanja kapitala velikih razmjera u ili iz trećih zemalja ozbiljno narušavaju domaće ili vanjsko monetarno ili financijsko stanje država članica, ili određenog broja država članica, ili uzrokuju ozbiljne napetosti u deviznim odnosima unutar Zajednice ili između Zajednice i trećih zemalja, države članice se međusobno savjetuju o mjerama koje treba poduzeti kako bi se ublažile takve poteškoće. Ta se savjetovanja održavaju unutar Vijeća guvernera središnjih banaka i Monetarnog odbora na inicijativu Komisije ili bilo koje države članice.

Članak 8.

Najmanje jednom godišnje Monetarni odbor ispituje stanje vezano za slobodno kretanje kapitala koje proizlazi iz primjene ove Direktive. To ispitivanje obuhvaća mjere koje se odnose na domaću regulaciju kreditnih, financijskih i monetarnih tržišta koja bi mogla imati poseban utjecaj na međunarodna kretanja kapitala i na sve ostale aspekte ove Direktive. Odbor obavješćuje Komisiju o rezultatima tog ispitivanja.

Članak 9.

Prva Direktiva od 11. svibnja 1960. i Direktiva 72/156/EEZ stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. srpnja 1990.

Članak 10.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 24. lipnja 1988.

Za Vijeće
Predsjednik
M. BANGEMANN

PRILOG I.

NOMENKLATURA KRETANJA KAPITALA IZ ČLANKA 1. DIREKTIVE

U ovoj nomenklaturi kretanja kapitala klasificirana su prema ekonomskoj prirodi aktive i pasive na koje se odnose, izraženo u nacionalnoj valuti ili u devizama.

Kretanja kapitala navedena u ovoj nomenklaturi uključuju:

- sve transakcije neophodne za kretanje kapitala: sklapanje i provedba transakcija i povezanih transfera. Transakcija se općenito provodi između rezidenata različitih država članica, iako ju u određenim kretanjima kapitala može provoditi samo jedna osoba za vlastiti račun (npr. prijenos imovine koja pripada emigrantima),
- transakcije koje provode bilo koje fizičke ili pravne osobe ⁽¹⁾, uključujući transakcije koje se odnose na aktivu ili pasivu država članica ili ostalu državnu administraciju i agencije, koje podliježu odredbama članka 68. stavka 3. Ugovora,
- pristup gospodarskog subjekta svim financijskim tehnikama dostupnima na tržištu kojem se pristupa radi izvršavanja dotičnih transakcija. Na primjer, pojam stjecanja vrijednosnih papira i ostalih financijskih instrumenata ne obuhvaća samo promptne prijenose već i sve dostupne oblike poslovanja: terminske transakcije, transakcije s opcijama ili pravima, *swapovi* s drugom imovinom, itd. Isto tako, pojam transakcija po tekućim i depozitnim računima kod financijskih institucija uključuje ne samo otvaranje računa i polaganje sredstava na njih već i terminske devizne transakcije, bez obzira na to jesu li namijenjeni za pokrivanje tečajnog rizika ili zauzimanja otvorene devizne pozicije,
- transakcije likvidacije ili prijenosa stvorene imovine, repatrijaciju primitaka od likvidacije ⁽¹⁾ ili neposrednu upotrebu tih primitaka u okviru obveza Zajednice,
- transakcije otplate kredita ili zajmova.

Ova nomenklatura nije zaključan popis za pojam kretanja kapitala – iz tog razloga postoji rubrika XIII – F. „Ostala kretanja kapitala – Razno“. Stoga je ne treba tumačiti ograničavajućom za područje načela potpune liberalizacije kretanja kapitala iz članka 1. Direktive.

I. — IZRAVNA ULAGANJA ⁽¹⁾

1. Osnivanje i širenje podružnica ili novih društava u vlasništvu samo one osobe koja je osigurala kapital, i potpuno preuzimanje postojećih društava.
2. Udjeli u novim ili postojećim društvima s ciljem uspostavljanja ili održavanja trajnih gospodarskih veza.
3. Dugoročni zajmovi s ciljem uspostavljanja ili održavanja trajnih gospodarskih veza.
4. Reinvestiranje dobiti s ciljem uspostavljanja trajnih gospodarskih veza.

A — Izravna ulaganja nerezidenata na nacionalnom državnom području ⁽¹⁾

B — Izravna ulaganja rezidenata u inozemstvu. ⁽¹⁾

II. — ULAGANJA U NEKRETNINE
(nije uključeno pod točkom I.) ⁽¹⁾

A — Ulaganja nerezidenata u nekretnine na nacionalnom državnom području.

B — Ulaganja rezidenata u nekretnine u inozemstvu.

III. — TRANSAKCIJE VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA KOJIMA SE UOBIČAJENO TRGUJE NA TRŽIŠTU KAPITALA (koje nisu uključene pod točkom I., IV. i V.)

(a) *Dionice i ostali vrijednosni papiri s pravom sudjelovanja u dobiti ⁽¹⁾.*

(b) *Obveznice ⁽¹⁾.*

⁽¹⁾ Vidjeti niže navedene napomene za pojašnjenje.

A — Transakcije vrijednosnim papirima na tržištu kapitala

1. Stjecanje od strane nerezidenata domaćih vrijednosnih papira kojima se trguje na burzi ⁽¹⁾.
2. Stjecanje od strane rezidenata inozemnih vrijednosnih papira kojima se trguje na burzi.
3. Stjecanje od strane nerezidenata domaćih vrijednosnih papira kojima se ne trguje na burzi ⁽¹⁾.
4. Stjecanje od strane rezidenata inozemnih vrijednosnih papira kojima se ne trguje na burzi.

B — Uvrštenje vrijednosnih papira na tržište kapitala ⁽¹⁾

(i) *Uvođenje na burzu ⁽¹⁾.*

(ii) *Izdavanje i plasiranje na tržište kapitala (*).*

1. Uvrštenje domaćih vrijednosnih papira na inozemno tržište kapitala.
2. Uvrštenje inozemnih vrijednosnih papira na domaće tržište kapitala.

IV. — TRANSAKCIJE UDJELIMA DRUŠTAVA ZA ZAJEDNIČKA ULAGANJA ⁽¹⁾

- (a) Udjeli društava za zajednička ulaganja u vrijednosne papire kojima se uobičajeno trguje na tržištu kapitala (dionice, ostali vlasnički vrijednosni papiri i obveznice).
- (b) Udjeli društava za zajednička ulaganja u vrijednosne papire ili instrumente kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca.
- (c) Udjeli društava za zajednička ulaganja u ostalu imovinu.

A — Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja.

1. Stjecanje od strane nerezidenata udjela nacionalnih društava kojima se trguje na burzi.
2. Stjecanje od strane rezidenata udjela inozemnih društava kojima se trguje na burzi.
3. Stjecanje od strane nerezidenata udjela nacionalnih društava kojima se ne trguje na burzi.
4. Stjecanje od strane rezidenata udjela inozemnih društava kojima se ne trguje na burzi.

B — Uvrštenje udjela društava za zajednička ulaganja na tržište kapitala.

(i) *Uvođenje na burzu.*

(ii) *Izdavanje i plasiranje na tržište kapitala.*

1. Uvrštenje udjela nacionalnih društava za zajednička ulaganja na inozemno tržište kapitala.
2. Uvrštenje udjela stranih društava za zajednička ulaganja na domaće tržište kapitala.

V. — TRANSAKCIJE VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA I OSTALIM INSTRUMENTIMA KOJIMA SE UOBIČAJENO TRGUJE NA TRŽIŠTU NOVCA ⁽¹⁾**A — Transakcije vrijednosnim papirima i ostalim instrumentima na tržištu novca.**

1. Stjecanje od strane nerezidenata vrijednosnih papira i instrumenata domaćeg tržišta novca.
2. Stjecanje od strane rezidenata vrijednosnih papira i instrumenata stranog tržišta novca.

B — Uvrštenje vrijednosnih papira i ostalih instrumenata na tržište novca

(i) *Uvođenje na priznato tržište novca (*).*

(ii) *Izdavanje i plasiranje na priznato tržište novca.*

1. Uvrštenje domaćih vrijednosnih papira i instrumenata na inozemno tržište novca.
2. Uvrštenje inozemnih vrijednosnih papira i instrumenata na domaće tržište novca.

⁽¹⁾ Vidjeti niže navedene napomene za pojašnjenje.

VI. — TRANSAKCIJE PO TEKUĆIM I DEPOZITNIM RAČUNIMA KOD FINANCIJSKIH INSTITUCIJA ⁽¹⁾

A — Transakcije nerezidenata s domaćim financijskim institucijama

B — Transakcije rezidenata s inozemnim financijskim institucijama

VII. — KREDITI KOJI SE ODOSE NA KOMERCIJALNE TRANSAKCIJE ILI NA PRUŽANJE USLUGA U KOJIMA SUDJELUJE REZIDENT ⁽¹⁾

1. Kratkoročni (manje od godinu dana).
2. Srednjoročni (od jedne do pet godina).
3. Dugoročni (pet ili više godina).

A — Krediti koje odobravaju nerezidenti rezidentima.

B — Krediti koje odobravaju rezidenti nerezidentima.

VIII. — FINANCIJSKI ZAJMOVI I KREDITI (nisu uključeni pod točkom I., VII. i XI.) ⁽¹⁾

1. Kratkoročni (manje od godinu dana).
2. Srednjoročni (od jedne do pet godina).
3. Dugoročni (pet ili više godina).

A — Zajmovi i krediti koje odobravaju nerezidenti rezidentima

B — Zajmovi i krediti koje odobravaju rezidenti nerezidentima

IX. — JAMSTVA, OSTALE GARANCIJE I PRAVO ZALOGA

A — Odobravaju nerezidenti rezidentima

B — Odobravaju rezidenti nerezidentima

X. — TRANSFERI ZA IZVRŠENJE UGOVORA O OSIGURANJU

A — Premije i isplate vezane za osiguranje života

1. Ugovori sklopljeni između domaćih društava za životno osiguranje i nerezidenata.
2. Ugovori sklopljeni između inozemnih društava za životno osiguranje i rezidenata.

B — Premije i isplate vezane za osiguranje kredita

1. Ugovori sklopljeni između domaćih društava za osiguranje kredita i nerezidenata.
2. Ugovori sklopljeni između inozemnih društava za osiguranje kredita i rezidenata.

C — Ostali transferi kapitala vezani uz ugovore o osiguranju.

XI. — KRETANJA OSOBNOG KAPITALA

A — Zajmovi

B — Pokloni i potpore

C — Mirazi

D — Nasljedstva i ostavštine

E — Namirenje dugova od strane imigranata u njihovoj prethodnoj državi boravka

F — Transferi imovine koju su osnovali rezidenti, u slučaju emigracije, u vrijeme nastana ili tijekom boravka u inozemstvu

G — Transferi štednje imigranata tijekom njihovog boravka, u njihove prethodne države boravka

⁽¹⁾ Vidjeti niže navedene napomene za pojašnjenje.

XII. — FIZIČKI UVOZ I IZVOZ FINACIJSKE IMOVINE

A — Vrijednosni papiri

B — Sredstva plaćanja bilo koje vrste

XIII. — OSTALA KRETANJA KAPITALA

A — Porez na imovinu umrlog

B — Odšteta (u slučajevima kad se može smatrati kapitalom)

C — Povrati u slučaju otkaza ugovora i povrati za nepotrebne uplate (u slučajevima kad se mogu smatrati kapitalom)

D — Autorske naknade: patenti, dizajni, trgovačke marke i izumi (prijenosi i transferi koji proizlaze iz prijenosa te vrste)

E — Transferi novca potrebnog za pružanje usluga (koji nisu uključeni pod točkom VI.)

F — Razno

NAPOMENE ZA POJAŠNJENJE

Samo za potrebe ove nomenklature i Direktive, sljedeći izrazi imaju sljedeća značenja:

Izravna ulaganja

Ulaganja svih vrsta od strane fizičkih osoba ili komercijalnih, industrijskih ili financijskih društava, koja služe za uspostavljanje ili održavanje trajnih ili izravnih veza između osoba koje osiguravaju kapital i poduzetnika ili društva kojem se kapital stavlja na raspolaganje s ciljem obavljanja gospodarske aktivnosti. Prema tome taj se koncept mora tumačiti u najširem smislu.

Društva navedena pod točkom I.1. nomenklature uključuju pravno neovisna društva (društva kćeri u punom vlasništvu) i podružnice.

Što se tiče društava spomenutih pod točkom I.2. nomenklature koja imaju status društva ograničenih dionicama, udjel ima karakter izravnog ulaganja kada paket dionica u vlasništvu fizičke osobe drugog društva li nekog drugog držatelja, omogućuje dioničaru, bilo u skladu s odredbama nacionalnog prava koje se odnose na društva ograničena dionicama ili na neki drugi način, da stvarno sudjeluje u upravljanju društvom ili u kontroli društva.

Dugoročni najmovi s pravom sudjelovanja u dobiti, navedeni pod točkom I.3. nomenklature, znači zajmovi odobreni na razdoblje od više od pet godina koji se sklapaju s ciljem uspostavljanja ili održavanja trajnih gospodarskih veza. Glavni primjeri tih vrsta zajmova koji se mogu navesti su zajmovi koje odobrava određeno društvo svojim društvima kćerima ili društvima u kojima ima udjel i zajmovi koji su povezni dogovorom o podjeli dobiti. Zajmovi koje odobravaju financijske institucije s ciljem uspostavljanja ili održavanja trajnih gospodarskih veza također su uključeni u ovu kategoriju.

Ulaganja u nekretnine

Kupnja zgrada i zemljišta i izgradnja zgrada od strane privatnih osoba za stvaranje dobiti ili osobnu upotrebu. Ova kategorija također obuhvaća pravo na plodouživanje, olakšice i pravo na gradnju.

Uvođenje na burzu ili na priznato tržište novca

Uvrštenje za vrijednosne papire i ostale prenosive instrumente za trgovanje, u skladu s definiranom procedurom, bilo pod službenom ili neslužbenom kontrolom, na službeno priznatoj burzi ili na službeno priznatom segmentu tržišta novca.

Vrijednosni papiri kojima se trguje na burzi (uvršteni i neuvršteni)

Vrijednosni papiri čije trgovanje je pod kontrolom regulatornih tijela, a čije cijene se redovito objavljuju, bilo od službene burze (uvršteni vrijednosni papiri) ili od ostalih tijela povezanih s burzom – npr. odbori banaka (neuvršteni vrijednosni papiri).

Izdavanje vrijednosnih papira ili ostalih prenosivih instrumenata

Prodaja putem javne ponude.

Plasiranje vrijednosnih papira i ostalih prenosivih instrumenata

Izravna prodaja vrijednosnih papira od strane izdavatelja ili od strane konzorcija kojem je izdavatelj dao nalog za prodaju, bez davanja javne ponude.

Domaći i strani vrijednosni papiri i ostali instrumenti

Vrijednosni papiri prema državi u kojoj izdavatelj ima glavno mjesto poslovanja. Stjecanje od strane rezidenata domaćih vrijednosnih papira i ostalih instrumenata izdanih na inozemnom tržištu tretira se kao stjecanje inozemnih vrijednosnih papira.

Dionice i ostale vrijednosni papiri participirajuće prirode

Uključujući prava za upis novih izdanja dionica.

Obveznice

Prenosivi vrijednosni papiri s rokom dospijeca od dvije ili više godine od izdanja čija se kamata i uvjeti otplate glavnice i plaćanja kamata utvrđuju u vrijeme izdanja.

Društvo za zajednička ulaganja

Društva:

- objekt kojih je zajedničko ulaganje prikupljenog kapitala u prijenosne vrijednosne papire ili ostalu imovinu, koja djeluju prema načelu podjele rizika, i
- čiji se udjeli na zahtjev imatelja, u skladu s pravnim, ugovornim ili statutornim uvjetima koji ih reguliraju, mogu ponovno kupiti ili otkupiti, izravno ili neizravno, iz imovine tog društva. Aktivnosti koje poduzima društvo za zajednička ulaganja kako bi osiguralo da se burzovna vrijednost njenih udjela vlasništva značajno ne razlikuje od neto vrijednosti njihove imovine smatrat će se jednakim takvom otkupu ili ponovnoj kupnji.

Takva društva mogu se osnivati bilo na temelju ugovornog prava (kao zajednički fondovi kojima upravljaju društva za upravljanje) ili uzajamnog prava (kao investicijski uzajamni fond s udjelima) ili prema statutu (kao investicijska društva).

Za potrebe ove Direktive, „zajednički fondovi” također uključuju investicijske uzajamne fondove s udjelima.

Vrijednosni papiri i ostali instrumenti kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca

Trezorski zapisi i ostali instrumenti kojima se trguje na tržištu novca.

Trezorski zapisi i ostali prenosivi zapisi, certifikati o depozitu, bankovni akcepti, komercijalni zapisi i ostali slični instrumenti.

Kreditni povezani s komercijalnim transakcijama ili s pružanjem usluga

Ugovorni trgovinski krediti (predujmovi ili plaćanja na rate za rad u tijeku ili na zahtjev te produženi rokovi plaćanja, bilo da uključuju ili ne uključuju upisivanje komercijalnih mjenica) i njihovo financiranje kreditima koje pružaju kreditne institucije. Ova kategorija također uključuje transakcije faktoringa.

Financijski zajmovi i krediti

Financiranje svih vrsta koje odobravaju financijske institucije, uključujući financiranje povezano s komercijalnim transakcijama ili pružanjem usluga u kojima ne sudjeluje rezident.

Ova kategorija također uključuje hipotekarne kredite, potrošačke kredite i financijski *leasing* kao i kreditne aranžmane koji služe kao podrška, i ostale pogodnosti vezane za izdavanje papira.

Rezidenti i nerezidenti

Fizičke i pravne osobe u skladu s važećim propisima koji reguliraju deviznu kontrolu u svim državama članicama.

Primici od likvidacije (ulaganja, vrijednosnih papira itd.)

Primici od prodaje uključujući eventualnu aprecijaciju kapitala, iznos otplate, primitke od izvršenja presuda, itd.

Fizičke ili pravne osobe

Prema definicijama državnih propisa.

Financijske institucije

Banke, štedne banke i institucije specijalizirane za davanje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih kredita, društva za osiguranje, stambene štedionice, investicijska društva i ostale institucije sličnog karaktera.

Kreditne institucije

Banke, štedne banke i institucije specijalizirane za davanje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih kredita.

PRILOG II.

POPIS TRANSAKCIJA NAVEDENIH U ČLANKU 3. DIREKTIVE

Vrsta transakcije	Rubrika
Transakcije vrijednosnim papirima i ostalim instrumentima kojima se trguje na tržištu novca	V.
Transakcije po tekućim i depozitnim računima s financijskim institucijama	VI.
Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja	IV-A i B (c)
— društva za ulaganja u vrijednosne papire ili instrumente kojima se trguje na tržištu novca	
Financijski zajmovi i krediti	VIII-A i B-1
— kratkoročni	
Kretanja osobnog kapitala	XI-A
— zajmovi	
Fizički uvoz i izvoz financijske imovine	XII
— vrijednosni papiri kojima se trguje na tržištu novca	
— sredstva plaćanja	
Ostala kretanja kapitala: Razno	XIII-F
— kratkoročne transakcije slične gore navedenima	

Ograničenja koja mogu primijeniti države članice na gore navedena kretanja kapitala moraju biti određena i primijenjena na način koji uzrokuje najmanje moguće zapreke slobodnom kretanju osoba, roba i usluga.

PRILOG III.

NAVEDENO U ČLANKU 5. DIREKTIVE

Područje primjene odredbi Akta o pristupanju iz 1985. u vezi s kretanjima kapitala, u skladu s nomenklaturom kretanja kapitala određenom u Prilogu I. Direktivi

Članci Akta o pristupanju (dani isteka prijelaznih odredbi)	Vrsta transakcije	Rubrika
(a) Odredbe koje se odnose na Kraljevinu Španjolsku		
Članak 62. (31.12.1990.)	Izravna ulaganja rezidenata u inozemstvu	I-B
Članak 63. (31.12.1990.)	Ulaganja rezidenata u nekretnine u inozemstvu	II-B
Članak 64. (31.12.1990.)	Transakcije vrijednosnim papirima kojima se trguje na tržištu novca — stjecanja od strane rezidenata inozemnih vrijednosnih papira kojima se trguje na burzi — isključujući obveznice izdane na stranom tržištu i izražene u domaćoj valuti	III-A-2
	Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja — stjecanje od rezidenata jedinica subjekata za zajednička ulaganja kojima se trguje na burzi — isključujući udjele društava u obliku zajedničkih fondova	IV-A-2
(b) Odredbe koje se odnose na Portugalsku Republiku		
Članak 222. (31.12.1989.)	Izravna ulaganja nerezidenata na nacionalnom državnom području	I-A
Članak 224. (31.12.1992.)	Izravna ulaganja rezidenata u inozemstvu	I-B
Članci 225. i 226. (31.12.1990.)	Ulaganja nerezidenata u nekretnine na nacionalnom državnom području	II-A
Članak 227. (31.12.1990.)	Ulaganja rezidenata u nekretnine u inozemstvu	II-B
Članak 228. (31.12.1990.)	Kretanja osobnog kapitala	
	(i) za potrebe primjene većih iznosa određenih u članku 228. stavku 2.: — mirazi — nasljedstva i ostavštine — transferi imovine koju su izgradili rezidenti u slučaju emigracije, u vrijeme nastana ili tijekom boravka u inozemstvu	XI-C XI-D XI-F
	(ii) za potrebe primjene nižih iznosa određenih u članku 228. stavku 2.: — pokloni i potpore — namirenje dugova od strane imigranata u njihovoj prethodnoj državi boravka — transferi štednje imigranata tijekom njihovog boravka, u njihove prethodne države boravka	XI-B XI-E XI-G

PRILOG IV.

NAVEDENO U ČLANKU 6. STAVKU 2. DIREKTIVE

- I. Portugalska Republika može nastaviti primjenjivati ili ponovno uvesti, do 31. prosinca 1990., ograničenja o kretanjima kapitala navedena u Popisu I. koja postoje na datum notifikacije Direktive

POPIS I.

Vrsta transakcije	Rubrika
Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja	
— stjecanje od rezidenata udjela stranih društava za zajednička ulaganja kojima se trguje na burzi	IV-A-2 (a)
— društva koja podliježu Direktivi 85/611 ⁽¹⁾ , u obliku zajedničkih fondova	
— stjecanje od rezidenata udjela stranih društava za zajednička ulaganja kojima se ne trguje na burzi	IV-A-4 (a)
— društva koja podliježu Direktivi 85/611 ⁽¹⁾	

(¹) Direktiva Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 375, 31.12.1985., str. 3.)

- II. Kraljevina Španjolska i Portugalska Republika mogu nastaviti primjenjivati ili ponovno uvesti do 31. prosinca 1990., odnosno 31. prosinca 1992., ograničenja o kretanjima kapitala navedenih u Popisu II. koja postoje na datum notifikacije Direktive:

POPIS II.

Vrsta transakcije	Rubrika
Transakcije vrijednosnim papirima kojima se trguje na tržištu novca	
— stjecanja od strane rezidenata inozemnih vrijednosnih papira kojima se trguje na burzi	III-A-2 (b)
— obveznice izdane na stranom tržištu i izražene u domaćoj valuti	
— stjecanje od strane (ne) rezidenata stranih (domaćih) vrijednosnih papira kojima se ne trguje na burzi	III-A-3 i 4
— uvrštenje vrijednosnih papira na tržište kapitala	III-B-1 i 2
— kada se njima trguje ili su u procesu uvođenja na burzu u državi članici	
Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja	
— stjecanje od strane rezidenata udjela društava za zajednička ulaganja kojima se trguje na burzi	IV-A-2
— društva koja podliježu Direktivi 85/611 ⁽¹⁾ , u obliku zajedničkih fondova	
— stjecanje od strane (ne) rezidenata udjela stranih (domaćih) društava za zajednička ulaganja kojima se ne trguje na burzi	IV-A-3 i 4
— društva koja ne podliježu Direktivi 85/611 ⁽¹⁾ i čiji je jedini cilj stjecanje imovine koja je liberalizirana	
— uvrštenje udjela društava za zajednička ulaganja na tržište kapitala	IV-B-1 i 2 (a)
— društva koja podliježu Direktivi 85/611 ⁽¹⁾	
— krediti vezani za komercijalne transakcije ili za pružanje usluga u kojima sudjeluje rezident	VII-A i B-3
— dugoročni krediti	

(¹) Vidjeti bilješku uz popis I.

- III. Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Irska i Portugalska Republika mogu do 31. prosinca 1992. nastaviti primjenjivati ili ponovno uvesti ograničenja o kretanjima kapitala navedenih u Popisu III. koja postoje na datum notifikacije Direktive:

POPIS III.

Vrsta transakcije	Rubrika
Transakcije vrijednosnim papirima kojima se trguje na tržištu novca	
— uvrštenje vrijednosnih papira na tržište kapitala	III-B-1 i 2
— kada se njima ne trguje ili nisu u procesu uvođenja na burzu u državi članici	
Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja	
— uvrštenje udjela društava za zajednička ulaganja na tržište kapitala	IV-B-1
— društva koja ne podliježu Direktivi 85/611) (1) i čiji je jedini cilj stjecanje imovine koja je liberalizirana	
Financijski zajmovi i krediti	VIII-A, B-2 i 3
— srednjoročni i dugoročni	

(1) Vidjeti bilješku uz popis I.

- IV. Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Irska i Portugalska Republika mogu do 31. prosinca 1992. odgoditi liberalizaciju kretanja kapitala navedenih u Popisu IV.:

POPIS IV.

Vrsta transakcije	Rubrika
Transakcije vrijednosnim papirima i ostalim instrumentima kojima se trguje na tržištu novca	V.
Transakcije po tekućim i depozitnim računima kod financijskih institucija	VI.
Transakcije udjelima društava za zajednička ulaganja	IV-A i B (c)
— društva za ulaganja u vrijednosne papire kojima se trguje na tržištu novca	
Financijski zajmovi i krediti	VIII-A i B-1
— kratkoročni	
Kretanja osobnog kapitala	XI-A
— zajmovi	
Fizički uvoz i izvoz financijske imovine	XII.
— vrijednosni papiri kojima se trguje na tržištu novca	
— sredstva plaćanja	
Ostala kretanja kapitala: Razno	XIII-F

PRILOG V.

S obzirom da sustav dvojnog deviznog tržišta, koji postoji u Kraljevini Belgiji i Velikom Vojvodstvu Luksemburg, ne djeluje ograničavajuće na kretanje kapitala, ali ipak predstavlja anomaliju u EMS-u i zbog toga ga treba ukinuti u interesu učinkovite provedbe Direktive, a s ciljem jačanja Europskog Monetarnog sustava, navedene dvije države članice obvezuju se ukinuti ga do 31. prosinca 1992. Također se obvezuju na upravljanje tim sustavom, do trenutka njegovog ukidanja, na temelju postupaka koji će osigurati de facto slobodno kretanje kapitala pod uvjetom da tečajevi važeći na ta dva tržišta ne pokazuju znatne i trajne razlike.
